

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“
ГРАД АЛФАТАР, ОБЩИНА АЛФАТАР, ОБЛАСТ СИЛИСТРА
П.к.7570, ул. „Христо Ботев“ 2; e-mail: info-1900101@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:

ТЕОДОРА БОЯНОВА

Директор на ОУ „Христо Ботев“
гр. Алфатар

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

УЧЕБНА 2025-2026 ГОДИНА

Настоящата програма е разработена съгласно Наредба № 13/21.09.2016г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 9/11.09.2025 г. и е утвърдена със Заповед № 720/11.09.2025г. на директора на ОУ „Христо Ботев“, гр. Алфатар

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата училищна програмаотразява училищната политика за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

Учебната програмата по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование е механизъм, чрез който се регулират процеси и се регламентира система от дейности за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в училище.

Програмата обхваща учениците от начален и прогимназиален етап на основното образование в училище. Тя е разработена съгласно чл. 15, ал. 4 на Наредба № 13 от 21. 09. 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за една учебна година (2024-2025 г.). Подлежи на изменение, допълнение и актуализация при промяна на нормативните актове и вътрешноинституционалните документи в срок до 15 дни от настъпване на промяната.

В ОУ „Христо Ботев“ гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява в Часа на класа, чрез формите на ученическо самоуправление, в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование, в извънкласни форми и дейности по интереси.

Програмата предлага възможности на учителите при заместване на отсъстващ учител, когато не са специалисти по преподавания предмет да ангажира вниманието на учениците по теми от здравното, екологичното и интеркултурното образование в учебния час, определено със заповед на директора за всеки конкретен случай.

II. ПРИОРИТЕТИ

1. Формирането на гражданското общество, свързано със знания за устройство на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

2. Развиване на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и начин на живот.

3. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

4. Усвояване на знания за културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във

всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

III. ЦЕЛИ

1. Изграждане на учениците като самостоятелни и активни личности, които отстояват общочовешките ценности, участват в социалния живот по отговорен и ефективен за себе си и обществото начин. Изразяват обосновано и критично гражданската си позиция. Вземат самостоятелни решения.

2. Утвърждаване на устойчива училищна среда, която включва демократична и здравословна среда, свободна от различни форми на агресия и дискриминация. Диалогична среда за представителите на различните културни общности, включително и чрез формите на ученическо участие и самоуправление

3. Изграждане и поддържане на позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимно зачитане, разбиране и уважение.

4. Формиране на позитивна образователна среда за диалог между представителите на различни културни общности в зависимост от техните възрастови особености и компетентности.

IV. НАЧИНИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В процеса на придобиване на всички видове училищна подготовка.
2. В часа на класа;
3. Чрез ученическо самоуправление;
4. В заниманията по интереси в рамките на целодневната организация на учебния ден;
5. В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие;
6. Училищна програма „Без свободен час в училище“;
7. Интегрирано по учебни предмети;
8. В дейностите по национални програми и проекти.

V. ФОРМИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ОУ „ХРИСТО БОТЕВ“

1. Чрез обучение за придобиване на компетентности, заложи в рамковите изисквания при организиране на Часа на класа:

НАПРАВЛЕНИЕ	КЛАС						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2
Безопасност и движение по пътищата	9+1	6+1	6+1	6+1	5+1	5+1	5+1
Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4	5	5	5
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2
Кариерно ориентиране	-	-	-	1	-	-	1
Превенция и противодействие на корупцията	-	-	-		1	1	1
Електронното управление и медийната грамотност	-	-	-	1	1	1	1
ОБЩО:	21	18	18	20	23	23	24

2. Чрез занимания, дейности и проекти по следните тематични области:

2.1. Възпитаване на навици за отдаване на почит и израз на Националното самосъзнание.

1. Всички училищни тържества започват с химна на Р България, посрещане и изпращане на училищното знаме;
2. Откриване на учебната година и посрещане на новите първокласници с тържество в училищния двор;

3. Закриване на учебната година – годишно училищно тържество в залата на НЧ „Й. Йовков”, гр. Алфатар;

4. Официално предаване на училищното знаме в края на учебната година на ученици от 6 клас, определени от Педагогическия съвет, показали отлични резултати в образователния процес (знаменосец и две асистентки);

5. Официално раздаване на свидетелството за основно образование;

6. Награждаване на отличили се ученици и учители;

7. Изпращане на завършилите седми клас;

8. честването на националния празник, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището;

9. Отбелязване на годишнини на значими събития от българската история;

10. Поддържането на училищен кът с портрет и бюст на Христо Ботев и съхраняването на училищното знаме, знамената на Р България и на ЕС;

11. Поддържане на училищния сайт и фейсбук страница.

2.2. Подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез включването им в демократични практики.

1. Участие в Ученически съвет като форми на ученическо самоуправление;

2. Организиране на доброволчески дейности във и извън училище;

3. Провеждане на благотворителни акции за събиране на средства в помощ на болни деца;

4. Съдействие за подпомагане на благородни инициативи;

5. Мотивира и подпомага учениците да участват активно в процеса на вземане на решения, касаещи ученическия живот и училищната общност;

6. Участва при изработване на годишния план за часа на класа и Правилника за дейността на училището;

7. Подпомага провеждането на училищните изяви;

8. Участие в инициативи, подкрепящи правата на човека.

Училищен ученически съвет: **Председател:** Ивалина Жекова от VII клас

Заместник-председатели:

1. Дамла Азисова от V клас

2. Карина Каленова от VI клас

2.3. Прилагане на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в групите за целодневна организация на учебния ден:

1. Дейности в часовете за занимания по интереси отразяващи българските традиции и обичаи;

2. Запознаване с народните песни и танци от различни етнографски области на страната;
3. Запознаване с традициите и обичаите на други етноси и народи;
4. Дейностите в часовете за занимания по интереси съдействат за патриотично възпитание на учениците като се запознават с известни български личности, творци, изобретатели. Опознават природата и историческите забележителности на нашата Родина.;
5. В часовете за организиран отход и физическа активност учениците научават и сами определят правилата в групата, формират умения за здравословно хранене и здравословен начин на живот;
6. Възпитаване на навици и отговорности по опазване на околната среда чрез грижа за природата, разделно събиране и рециклиране на отпадъци, икономично разходване на водата и другите природни ресурси.

2.4. Участие в инициативи, организирани от Община Алфатар:

1. Посрещане на групи с чуждестранни туристи;
2. Посрещане на Дядо Коледа в училище;
3. Годишнина от Обесването на Васил Левски;
4. Работилница за мартеници; Включване в традиционно украсяване с мартеници централната част на града;
5. 3 март - Освобождението на България;
6. 8 март - Международен ден на жената;
7. Великденска работилница;
8. 1 юни – Ден на детето;
9. 2 юни – Дена на Ботеви на загиналите за свободата и независимостта на България

2.5. Реализиране на форми на посредничество и за подкрепа на мултикултурна среда:

1. Осигуряване на добър микроклимат в паралелките, в които се обучават ученици с различна етническа принадлежност;
2. Приобщаване на учениците с различна етническа принадлежност към общността на паралелката чрез включването им в различни инициативи.;
3. Даване възможност за самоизява на децата с различна етническа принадлежност в извънкласни форми, дейности по интереси; запознаване с обичаите и традициите на други етноси, които живеят в нашата страна;
4. Участие в съвместни дейности с ученици от други училища, в които преобладават ученици от малцинствата.

2.6. Реализиране на НП „Без свободен час“, модул „Без свободен час в училище“:

В ОУ „Христо Ботев“, гр. Алфатарсе разработватематична програма за провеждане на часове по ГЗЕИО от учителите-неспециалисти при заместване на отсъстващия учител. Темите са определени за всички класове от четирите тематични ядра – гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.

2.7. Реализиране на НП „Образователни маршрути“:

Дейностите, които се реализират, допринасят за обогатяване на когнитивните способности, подобряване на социалния и здравословния начин на живот на учениците, създават умения за работа в екип, ефективна комуникация, толерантност, екологична култура, естетическо възпитание и т.н..

2.8. Реализиране на дейности по НП „Заедно в изкуствата и спорта“:

Участието на учениците в тези групи повишава и тяхната дисциплина, спомага за формиране на умения за правилно организиране на времето и възпитава толерантност към заобикалящия ги свят.

2.9. Реализиране на дейности по занимания по интереси по чл. 20 от Наредбата за приобщаващото образование:

Чрез заниманията по интереси се развива интегрирането на ключовите компетентности, възпитанието в ценности, патриотичното, гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното възпитание, насърчаването на иновациите и креативното мислене на учениците.

2.10. Реализиране на дейности по проект „Успех за теб“:

1. Подобряване на приобщаващия характер на училищната образователна система с фокус върху учениците от уязвими групи, в това число роми, и намаляване дела на преждевременно напусналите училище;

2. Повишаване на мотивацията на учениците за учене и стимулиране на творческите им изяви;

3. Изграждане на подкрепяща общност, в която участниците се чувстват приобщени и значими с оглед повишаване активността на учениците от уязвими групи в основното образование;

4. Повишаване капацитета на педагогическите специалисти за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, съобразно индивидуалните потребности на всеки един ученик и на непедagogическия персонал, вкл. образователните медиатори, социални работници, помощници на учителя, подкрепящи учениците от уязвими групи и техните родители.

2.11. Дейности за развитие на компетентностите на педагогическите специалисти и обмен на добри практики:

1. Включване на педагогическите специалисти в квалификационни курсове, семинари, тренинги, уебинари по плана на РУО и предлагани от други външни организации;
2. Екипна работа на учителите за интегриране на учебното съдържание.
3. Интегриране на дигиталната и медийна грамотност в обучението по учебни предмети.
4. Провеждане на открити уроци;

2. 12. Създаване и събиране на банка с учебни ресурси:

1. Материали от тематични педагогически съвети;
2. Разработки от открити уроци, презентации;
3. Разработени класни и групови проекти;
4. Поддържане и обновяване на библиотечният училищен фонд с учебна литература, помагала, сборници, речници и др.
5. Материали от литературни конкурси, рисунки, макети, постери;
6. Разработени ученически проекти, доклади и презентации по различните учебни предмети;
7. Набор от снимки и клипове от дейността на училището – училищни празници и тържества, състезания, конкурси, спорни дейности и базари.

VI. ЕКИП ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА/ИТЕ:

1. За разработване и координиране на прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в Основно училище „Христо Ботев“ – гр. Алфатар отговарят следните работни екипи:
2. Екип, разработил програмата: Радостина Апостолова-Иванова, Венелина Маринова, Йълдъз Кючюк, Невин Юнуз-Ризова – родител.
3. Координационен съвет за противодействие на училищния тормоз;
4. Координатор за организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците;
5. Вътрешноинституционална комисия по БДП.

VII. НАЧИН НА ОТЧИТАНЕ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

1. Изпълнението на програмата се отчита периодично на педагогически съвет в края на първия учебен срок и в края на учебната година.

VIII. ПЛАН НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА

№	Наименование на дейностите	Вид и кратко описание на дейността (изложба, конкурс, спортен празник, викторина, игри, състезание, открит урок, дейност на ученически съвет, час на класа, проектна дейност и др.)	Време на провеждане	Отговорник/ екип за реализиране на дейностите	Участници - прогнозен брой (ученици – вкл. и ученически съвет, учители, родители, др.)
1.	Европейски ден на езиките	посрещане на туристи	септември 2025 г.	Учител по АЕ	50
2.	Ден на народните будители	рецитал	01.11.2025 г.	Учител ИИ и учител ИЦ	30
3.	Европейски ден на здравословното хранене	дейност на ученически съвет	08.11.2025 г.	учител БЗО	100
4.	Международен ден на толерантността	дейност на КС към Механизма по тормоз	16.11.2025 г.	психолог, ресурсен учител, образователен медиатор	120
5.	Ден на четенето - България	игри	17.11.2025 г.	учител по БЕЛ, класни ръководители, учители ЦОУД	100
6.	Открит урок в III клас	открит урок	2026 г.	Николинка Златева, начален учител на III клас	20
7.	Световен ден за възпоменание на жертвите на пътнотранспортни произшествия	час на класа	19.11.2025 г.	комисия по БДП, класни ръководители	100
8.	Конвенция на ООН за правата на детето	дейност на ученически съвет	20.11.2025 г.	учител ИЦ	85
9.	Коледен базар	дейност на ученически съвет	декември 2025 г.	ученически съвет, класни ръководители, учители ЦОУД	150
10.	Седмица на приятелството	дейност на КС към Механизма по тормоз	10-14 февруари 2026 г.	психолог, ресурсен учител, образователен медиатор	120

10.	Годишнина от обесването на Васил Левски	съвместна дейност с община Алфатар	18.02.2026 г.	класни ръководители	105
11.	Ден на розовата фланелка	дейност на КС към Механизма по тормоз	26.02.2026 г.	психолог, ресурсен учител, образователен медиатор	120
12.	Открит урок по математика	открит урок	март 2026 г.	учител по Математика	30
13.	Работилница за мартеници	съвместна дейност с община Алфатар	01.03.2026 г.	психолог, ресурсен учител, образователен медиатор	20
14.	Областен конкурс „С България в сърцето“ –училищен кръг	конкурс	март 2026 г.	учител по БЕЛ, класни ръководители	10
15.	Областен конкурс „Културното наследство на моя етнос“	конкурс	април-май 2026 г.	учители ЦОУД IV-VII клас	10
16.	Световен ден на водата	проектна дейност	22.03.2026 г.	класни ръководители	100
17.	Международен ден на ромите	проектна дейност	08.04.2026 г.	учители ЦОУД	50
18.	Ден за опазване на паметниците на културата	проектна дейност	17.04.2026 г.	учител по ИЦ	30
19.	Световен ден на Земята	проектна дейност	22.04.2026 г.	класни ръководители	100
20.	Празник на буквите	празник на първокласниците	април 2026 г.	класен ръководител на 1. клас	20
21.	Училищен турнир по народна топка в памет на Стефан Стефанов	спортен празник	април 2026 г.	учител по ФВС	120
22.	Ден на ученическото самоуправление	дейност на ученическия съвет	09.05.2026 г.	ученически съвет, класни ръководители, учители ЦОУД	120
23.	Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука,	викторина	24.05.2026 г.	учители по предмети, учители ЦОУД	120

	просвета и култура и на славянската книжовност					
24.	Световен ден без тютюнопушене и борба със зависимостите	беседа	31.05.2026 г.	учител БЗО, учители ЦОУД	100	
25.	Международен ден на детето	съвместна дейност с община Алфатар	01.06.2026 г.	класни ръководители	120	
26.	Тържество за закриване на учебната година	общоучилищно тържество	юни 2026 г.	учител по БЕЛ, класни ръководители, учители ЦОУД	150	